

1969

శ్రీలక్ష్మీనారాయణ కంపైస్

కదలడ వదలడ

దర్శకత్వం

బి.విఠలాచార్య

నిర్మాతలు

కె.ప్రతాపరావు

జి.సుబ్బారావు

W. Lakshmi

P. పంతుల వ్రాసినది

“కదలడు . వదలడు”

కథ గురించి.....

రాజ్యకాంక్ష రక్త దాహానికి దారి తీస్తుంది. రక్త పాశాల్ని మరిపిస్తుంది. తన కుమారునికి రాజ్యం కట్టపెట్టాలనే దురుద్దేశంతో అవంతీ నగరపు చిన్న రాణి సరితాదేవి తన సవతి వినతాదేవి సౌశీల్యానికి మచ్చ నారోపించి, ఆమెను ఆమె కుమారుడు విక్రముడ్ని అవంతీపురమునుండి దూరం చేసింది. స్వామి భక్తుడైన సేనాని వీరసేనుడు వారిని కాపాడే ప్రయత్నంతో, కాలునుకూడా పోగొట్టుకొని కాలం తేగల మార్పులకోసం ఓర్పుగా కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

కాలచక్రం దొర్లటంతో, పెద్ద రాణి కుమారుడు విక్రముడు ప్రయోజకుడై, తల్లికి జరిగిన అన్యాయం తెలుసుకొని, నిజాన్ని బయట పెట్టాలన్న సంకల్పంతో కోటకు బయలుదేరుతాడు. మంత్రి చార్వాకుడు, ఉపసైన్యాధ్యక్షుడు డిండిమ వర్మ రాజ్యాన్ని కబళించే ప్రయత్నంలో తమ వ్యూహాలకు నాందిగా సరిత అన్నగార్లైన భుజంగం కూతురు మధుమతిని మట్టు పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తారు. కాని కోట కొస్తున్న విక్రముడు అడ్డుపడి ఆమెను కాపాడటంతో కథ కొత్త మలుపు తిరుగుతుంది. విక్రమ్ మధుమతుల మధ్య ప్రేమ, చార్వాకుని కుమారుడు కిరిటి, విక్రముల మధ్య వైరం, యీ సంఘటనతో ఏర్పడతాయి. విక్రముడు కోటకుచేరి కుట్ర దారుల పన్నాగాలను సాగనీయకుండా అడుగడుగుకు అడ్డుకుంటూ, తండ్రి ప్రాణాన్ని రెండుసార్లు కాపాడుకొని, అతని అనుగ్రహానికి పాత్రుడై, అంగరక్షకుడిగా నియమింపబడుతాడు, పరదేశి అను మారుపేరుతో.

చార్వాకుడు విషయాన్ని పసికట్టి, సమయంకోసం పొంచి వుండి కాలనాగులా కాటేస్తాడు విక్రముణ్ణి. దాని ఫలితంగా విక్రముడు హంతకుడుగాను, మధుమతి సాక్షిగాను నిండుకొలువులో నిలబడతారు. తప్పనిసరిగా తనయుని రక్షించుకోటానికి వినతాదేవి కొలువుకొస్తుంది. దాంతో మహారాజుకు పరదేశి పరాయివాడు కాడని, తనయుడయిన విక్రముడేనని తెలుస్తుంది. ఉగ్రుడౌతాడు. కులటాపుత్రుడని అతణ్ణి దూషిస్తాడు. తల్లి బిడ్డల నిద్దర్నీ తల న ర క మ ని ఉత్తర్వు లిస్తాడు.

నిప్పులాంటి శీలంగల వినతాదేవిని, భర్త ఎందుకు కులటగా దూషించాడు?

మరణశిక్షకు గురియైన తల్లి బిడ్డ లేమాతారు ?

తల్లి పిండ బాపుతానని ప్రతిజ్ఞ చేసిన విక్రముని శపథం ఏమాతుంది ?

విక్రం మధుమతుల ప్రణయం ఫలిస్తుందా ?

విక్రం రీటిలవై ఏ ఏ దోవలు తొక్కుతుంది ?

అనంగపాలు దేమాతాడు? అవంతిసింహాసనం ఎవరికి దక్కుతుంది ?

వీటికి సమాధానాలు తెలియాలంటే

మీసాలు, కుట్రలు, ఎత్తులు, కైయెత్తులు, వేషాలు, మారువేషాలతో నిండివుంది,

కొత్త కొత్త పోకడల పోరాటాలు

కమ్మని సంగీతం.....

హూషారైన నృత్యాలు.....

కన్నుల విందుగా సెట్టింగులు వున్న

“ క ద ల డు వ ద ల డు ”

వెండితెరపై చూడండి.

పాటలు

1 రచన : వీటూరి పాడినవారు : ఘంటసాల శ్రీ కోరన్

వల్లవి : ఎండా వాన గాలి వెన్నెల ఏమన్నాయిరా
పరోపకారమే పరమ ర్థమ్యని శలుక తున్నాయిరా
హయ్ : పాడుతున్నాయిరా
వినరా వినరా బసవన్న
పదరాముందుకు బసవన్న

చరణం : మంచినే చూడాలి మంచిమాటలాడాలి
మంచి తనముతో నీవు మన్నిగానె మసలాలి
అందరి ఆనందంకోసం బ్రతుకు ధారపోయాలి

కోరన్ : పాండవులే పాండవులే తుమ్మెదా
పంచ పాండవులే తుమ్మెదా
అందరి ఆనందంకోసం బ్రతుకు ధారపోయాలి
కొందరె న నీ వెంట అండగాను నిలవాలి
అండగాను నిలవాలి

చరణం : కష్టాలు సౌఖ్యాలూ సమముగ చూడాలి
కన్నీరు పన్నీరు కలబోసి బ్రతకాలి
స్వార్థానికి సంకెలువేసి - సత్యానికి జీవంపోసి
మానవుడే మాధవుడంటూ మహిలోన చాటాలి
మహిలోన చాటాలి

2 రచన : వీటూరి పాడినవారు : ఘంటసాల శ్రీ సుశీల

అతడు : బుల్లెమ్మా సౌఖ్యమేనా
ఏం బుల్లెమ్మా సౌఖ్యమేనా
నీలి నీలి కళ్లలోన ఎర్ర ఎర్ర జీరలాయె
కుర్రవాడి గుండెలోన చెప్పరాని గుబులాయె బుల్లెమ్మా!

అమె : బుల్లోడా సౌఖ్యమేనా
ఏం బుల్లోడా సౌఖ్యమేనా

వన్నెకాడ నిన్ను చూసి కన్నులన్ని ఎర్రనాయె
కిన్నెపిల్ల గుండెలోన కానరాని గుబులాయె బుల్లోడా!
హా !

బుల్లోడా సౌఖ్యమేనా ! ఏం బుల్లోడా !

అతడు : చిక్కని, చక్కని, చక్కెర పెదవులు చిక్కులు
పడుతున్నాయి

ఆమె : నచ్చిన వానితో ముచ్చటలాడగ తొందరపడుతున్నాయి
ఆ ముచ్చటలే వింటాను, నీ మోజే కనుగొంటాను
ఉక్కిరి బిక్కిరి చేయకు చేయకు, హాయ్

అతడు : ఊ ! బుల్లోమా !
అందీ అందని బుగ్గలసిగ్గులు మొగ్గులు పూస్తున్నాయి

ఆమె : చెలికాడేసిన చిటి తాళానికి చిందులు వేస్తున్నాయి

అతడు : ఆ పువ్వులనే దూస్తాను
నీ సిగలో నవరిస్తాను

ఆమె : వెచ్చని ఊపిరి వదలకు, వదలకు హాయ్

3 రచన : సి. నారాయణరెడ్డి పాడినవారు : పి. సుశీల

వల్లవి : ఇక్కడవాడే అక్కడవాడే - ఎక్కడ చూచిన
వాడే, వాడే, వాడే - ఎవరు ? నా జతగాడే

చరణం : కొమ్మ మాటున వున్నాడే - నా కొంగు లాగుతు రమ్మన్నాడే
గుండెల్లో కువ కువ మన్నాడే
విరిదండలుచెండులు విసురుతు వున్నాడే హా ; ఏమి వగకాడే

చరణం : వాని కౌగిలి కావాలి - నా మేను జల్లున విరబావాలి
అందాలపదిరి వేయాలి ఆ పందిట ముద్దులవిందులు చేయాలి
మొనగాదంటే వాడే

4 ర చ న : సి. నారాయణరెడ్డి పాడినవారు : పి. సుశీల

పల్లవి : కొమ్మా కొమ్మా కులికినచోట నువ్వే నువ్వే కను
బొమ్మా బొమ్మా కలిసినచోట నువ్వే నువ్వే నువ్వే
నువ్వే నువ్వే నువ్వే

చరణం : అందమంటే నీదేఅని - చందమామ ఎందుకని

తొందరించు తలపులతో తుక్కిపడినానోయ్

కలువల కళ్ళనిండ వలపు దాచినానోయి

రా : రా : రావోయి :

చరణం : పొన్నపూల నీడలోన - పున్నమీ వాడలోన

సన్న సన్న నడుమూగ నిన్ను చేరినానోయి

వన్నె వన్నె కోరికలే కన్నుగీట యీ రేయి

రా : రా : రావోయి :

5 ర చ న : పాడినవారు :

సి. నారాయణరెడ్డి ఘంటసాల, పి. సుశీల

అతడు : ఓ ముద్దులొలికే ముద్దబంతి - ముసి ముసి నవ్వుల చేమంతి

ఇస్తావా : అందిస్తావా : అందిస్తావా నీ నవ్వులు

అవి ఎన్నడు వాడని పువ్వులు

అమె : కళ్ళలోన నీరూపే కలకల లాడుతువుంటే

కలలోన నీ చూపే గిలిగింతలు పెడతుంటే

నా మనసే నీదే తే : నా బ్రతుకే నీవే తే

ఇవ్వాలని అడగాలా : ఇంకా నాతో సరసాలా

ఇంకా నాతో సరసాలా :

పల్లవి : ఓ వలపు లొలికే అత్త కొడుకా

చిలకకు తగ్గ గోరింకా ఈ చిలకకు తగ్గ గోరింకా

వస్తావా : కివ్వస్తావా : నువ్వు వస్తావా నా బాటలో

పసివాడని పరువపు తోటలో

అతడు : గూటిలోన దాగుంటే గుస గుస పెడుతుంటాను
తోటలోన నీవుంటే తోడుగ నేనుంటాను

ఆమె : నాలోనే నీవుంటే నీలోనే నేనుంటే
యింకేమి కావాలి! ఇలపై స్వర్గం నిలవాలి
యిలపై స్వర్గం నిలవాలి

6 రచన : కొ స రా జు పాడినవాడు : పి. సు శీ ల

పల్లవి : వారే వారే, చుం చుం, వాహ్వారే
సెరే సెరే చుం చుం, పంపేరే
కంకం కాంగు, కింకింకింగు యేరేపేరే మదాంపేరింగో

చరణం : చుం చుం చుం చుం చం చం చం చం
భల్లె భల్లె జోరూ
చం, చం, చం, చం చుం చుం చుం చుం
చాంగురే హుషారూ....

చోరేసోషియా - మారే మాషియా
సెగర్ చేస్తావా - పోకు చూస్తావా
ఓహో హో - ఆ హా హా

జుం జుం జుం జుం జల్పాచేస్తావా
చుం, చుం, చుం, చుం. చం చం, చం, చం. చలోరే

చరణం : చౌ చౌ చౌ చౌ చివ్ చివ్ చివ్ చివ్ రంగేళి మహారాజా
చివ్ చివ్ చివ్ చివ్ చౌ చౌ చౌ చౌ

యూర మేలేసోజా
దోరే దోబియా - సూరే సూపియా
లూయీ లూయీ యీలూరే హూయీ, హూయీ హైరే
ఆహో హోవ్ - కావో కావ్

గుం గుం, గుం గుం, గుమ్మే పోతానూ
చవు, చవు, చవు, చవు, చివు, చివు, చివు, చివు
చాంగ్ చవోరే

7 ర చ న : దాశరథి

పాడినవారు : పి. సుశీల

పల్లవి : అందిస్తాను అందుకో - మధు వందిస్తాను అందుకో
ఒకసారి ఇంకొకసారి నీదే నీదే యీ సింగారి

చరణం : రాజువు నీవే రాణిని నేనే మోజులతీరే రోజులివే
ఈ వయ్యారం యీ వైభోగం నీదే నీదే నీదే నీదే

చరణం : తలపై మకుటం నిలిపేవేళ వలచిన చెలికే మరవకులే
ఇంద్రుడవైనా - చంద్రుడవైనా - నీవే నీవే నీవే నీవే

8 ర చ న :

పాడినవారు :

సి. నారాయణరెడ్డి

ఘంటసాల డి. పి. సుశీల

అతడు : కట్టో కట్టో గళ్ళచీర - పెట్టో పెట్టో పెళ్ళిబొట్టు
చుక్కలాటి చిన్నదానా - జిన్ను ముక్కలాగ వున్నదానా :

ఆమె : చుట్టో చుట్టో పట్టుపాగ
పట్టో పట్టో పూలదండ
కోడెకారు చిన్నవానా - నిన్ను
వీడలేనోయ్ - వన్నెకాడ

అతడు. నీ కులుకులు చూస్తుంటే ఆకలి కానేకాదు
నీ కన్నుల నీడవుంటే లోకంతో పనిలేదు

ఆమె : చేతులు చేతులు కలిపి పోదామా
చెక్కిలి చెక్కిలి కలిపే వుందామా! వుందామా!
నా చిలిపి తుమ్మెదరాజా

ఆమె : ముత్యాల పందిట్లో మూడుముఖ వస్తావా
మురిపాల మబ్బుల్లో ముద్దుగ తేలిస్తావా

అతడు: చుక్కల పల్లకి తెస్తా - బిలేగా - బతేగా
చక్కిలిగింతలు చేస్తా - ఇలాగా - ఇలాగా
ఓ చక్కెర నవ్వులరాణి.

సాంకేతిక వర్గం

కథ & రచన :	వీటూరి
సంగీతం :	టి. వి. రాజు
సాంగ్సు :	డా. సి. నారాయణరెడ్డి, వీటూరి, కొసరాజు, దాళరథి
ఆర్టు :	బి. నాగరాజ్
స్టంట్లు :	శివయ్య
నృత్యం :	చిన్ని, సంపత్
కాస్ట్యూముస్ :	కామేశ్వరరావు
మేకప్ :	పీతాంబరం, సాంబయ్య, మన్మథరావు నారాయణ, గోపాల్
కమెరా :	హెచ్. ఎస్. వేణు
ఎడిటింగ్ :	కె. గోవిందస్వామి
ప్రాడక్షన్ కంట్రోలర్ :	ఎస్. ఆర్. క్రిష్ణయ్యంగార్
ప్రాడక్షన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ :	కె. విశ్వేశ్వరరావు
ప్రాడక్షన్ మేనేజర్ :	వెంకటేశ్వరులు
అసోసియేట్ ఎడిటర్ :	కె. మోహన్
అసోసియేట్ డైరెక్టర్ :	ఎ. టి. రఘు
కో-డైరెక్టర్ :	పై కుంతరామశర్మ, బి. వీ., పి. ఎం. చుదన్ గోపాల్
సౌండ్ రికార్డింగ్ :	స్వామినాథన్
సాంగ్స్ అండ్ రికార్డింగ్ :	విజయా క్రిష్ణమూర్తి
మ్యూజిక్ అసోసియేట్ :	వాహిని
స్టూడియో ;	
కేళాలంకరణ ;	టి. భాస్కరరావు, జోసెఫిన్, కమల
ఆఫీస్ మేనేజర్ :	కె. శ్రీరామమూర్తి

సహాయకులు

డైరెక్షన్ ;	యం. కోసిరాజు
కమెరా :	యోగానంద్, సూర్యనారాయణరాజు, సత్యనారాయణ
దుస్తులు ;	వెంకటరావు, నూకరాజు, మహాలక్ష్మి
ఆర్టు ;	పి. వేలాయుధం, నెల్వరాజ్
నృత్యం ;	ప్రేమ
మేకప్ ;	వెంకటేశ్వరులు, అర్జుగం, సామిబాబు
సాండ్ ;	పి. గోపాలక్రిష్ణ, రాజమణి

తా రా గణం

నటరత్న ఎన్. టి. రామారావు

సత్యనారాయణ, రామక్రిష్ణ, ధూళిపాల, ముక్కామల
మిక్కిలినేని, త్యాగరాజు, బాలక్రిష్ణ, మోతుకూరి సత్యం
రామదాస్, గణేష్, పి. జె. శర్మ, వడ్లమాని విశ్వనాథ్
భుజంగరావు, మహేష్ కుమార్, సుబ్రమణి చౌధురి
మాస్టర్ విశ్వేశ్వరరావు....

జయలలిత

విజయలలిత, హేమలత, ఛాయాదేవి
రాజేశ్వరి, శ్యామల, ఝాన్సి

ప్లే బాక్ :

ఘంటసాల - పి. సుశీల

నిర్మాతలు :

కుదరవల్లి సీతారామస్వామి
గుత్తా సుబ్బారావు

స్క్రీన్ ప్లే & దర్శకత్వం :

బి. విరలాచార్య

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ :

ఆంధ్ర : విజయా కంబైన్స్

నైజాం : దివ్యదత్తా

సీడెడ్ : జయలక్ష్మీ పిక్చర్స్

మైసూర్ : నవరంగ్